

Hallituksen esitys eduskunnalle kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Norjan kanssa 13.3.2025 tehdyn sopimuksen.

Sopimuksen tavoitteena on kehittää Suomen ja Norjan pohjoista raja-aluetta, poistaa rajaesteitä ja kehittää raja-alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, matkailua ja paikallisväestön hyvinvointia laillistamalla alueella jo harjoitettu kansainvälinen taksiliikenne. Sopimus sisältää määräykset taksiyritysten velvollisuuksista ja siitä, miten taksiliikennettä saa harjoittaa. Lisäksi se sisältää määräykset tiedonvaihdon viranomaisten kesken sekä tarvittavista asiakirjoista, verotuksesta ja riitojen ratkaisusta. Sopimuksessa edellytetään, että toimivaltainen viranomainen ryhtyy toimenpiteisiin sopimusta rikkonutta taksiyritystä kohtaan.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta. Ehdotettu laki sisältäisi säännökset sopimuksessa edellytetyistä seuraamuksista sekä suomalaisia taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan haltijoita koskevat tärkeimmät velvoitteet liikenteen harjoittamisesta.

Sopimuksen osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet sopimuksen voimaantulon edellyttämät asianomaisen valtion kansalliset vaatimukset. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoituksista on vastaanotettu.

Lisäksi kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetusta laista ehdotetaan kumottavan kaksi pykälää tarpeettomina. Sopimuksen soveltamisen kannalta tarpeellisia ja muita teknisiä muutoksia tehtäisiin myös tieliikennelakiin ja sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan siltä osin kuin ne liittyvät sopimukseen. Muilta osin lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
2 Sopimuksen tavoitteet	6
3 Keskeiset ehdotukset	6
4 Esityksen vaikutukset	6
4.1 Taloudelliset vaikutukset	6
4.2 Ympäristövaikutukset	7
4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	7
4.4 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset	7
5 Lausuntopalaute	7
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	8
7 Lakiehdotusten säännöskohtaiset perustelut	14
7.1 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta	14
7.2 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta	18
7.3 Laki tieliikennelain muuttamisesta	18
7.4. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	20
8 Lakia alemman asteinen sääntely	20
9 Voimaantulo	20
10 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	20
11 Toimeenpano ja seuranta	21
12 Suhde muihin esityksiin	21
13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	21
13.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	21
13.2 Käsittelyjärjestys	23
LAKIEHDOTUKSET	27
1. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta	27
2. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta	30
3. Laki tieliikennelain muuttamisesta	31
4. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	33
SOPIMUSTEKSTI	34
LIITTEET	38
RINNAKKAISTEKSTIT	38
2. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta	38
3. Laki tieliikennelain muuttamisesta	39
4. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	41
ASETUSLUONNOKSET	42
Valtioneuvoston asetus kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta	42

Valtioneuvoston asetus sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta.....	43
---	----

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Taksiliikenteen harjoittamisesta Suomessa säädetään liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017, jäljempänä *liikennepalvelulaki*). Liikennepalvelulakiin ei sisälly säännöksiä lain soveltamisesta muualla kuin Suomessa harjoitettuun taksiliikenteeseen. Siksi on katsottu tarpeelliseksi laatia sopimus kansainvälisestä taksiliikenteestä Suomen ja Norjan välillä. Suomi on jo aikaisemmin solminut vastaavan sopimuksen kansainvälisestä taksiliikenteestä Ruotsin kanssa (SopS 10/2014, 11/2014 ja 99/2024).

Suomen ja Norjan välillä harjoitetaan jo nykyisin kansainvälistä taksiliikennettä, mutta sopimusta kansainvälisestä taksiliikenteestä maiden välillä ei ole aiemmin ollut. Ilman kansainvälistä taksiliikennesopimusta rajat ylittävän taksiliikenteen harjoittaminen on tosiasiaa kiellettyä, ja maiden viranomaiset voivat antaa siitä seuraamuksia taksitoimijoille oman maansa lainsäädännön nojalla. Kesästä 2023 lähtien valvovat viranomaiset Norjan puolella ovatkin kiinnittäneet enemmän huomiota kansainväliseen taksiliikenteeseen, ja valvontaa on kohdistettu suomalaisiin takseihin, jotka ovat voineet saada sakkoja ajaessaan kyytejä Norjan puolella.

Suomen ja Norjan välillä harjoitettava taksiliikenne on ollut pääasiassa matkailuun painottuvaa liikennettä pohjoisen rajaseuduilla ja eri turistikohteissa. Liikennettä on harjoitettu esimerkiksi pohjoisen suosittujen retkeilykohteiden, hotellien ja Norjan puolella sijaitsevien lentokenttien välillä. Toisaalta osa kyydeistä on ollut paikallisten asukkaiden asiointimatkoja rajan toiselle puolelle, esimerkiksi ravintola- tai sairaalakäyntejä sekä koululaisretkiä. Paikallisilta yrittäjiltä saatujen tietojen mukaan raja-alueella harjoitettu liikenne on epäselvän sopimustilanteen vuoksi ollut viime aikoina jossain määrin aiempaa rauhallisempaa. Raja-alueen liikenne on merkityksellistä paikalliselle väestölle, yrittäjyydelle sekä alueen matkailuelinkeinolle.

Taksikuljetukset kuuluvat maailman kauppajärjestön WTO:n palvelukauppaa koskevan yleissopimuksen (GATS-sopimuksen) piiriin. GATS-sopimus tuli voimaan 1 päivän tammikuuta 1995 ja se on WTO:n perustamissopimuksen Liite IB (SopS 5/1995). Sopimuksen keskeinen periaate on suosituimmuuskohtelu, jonka mukaan kunkin jäsenen on myönnettävä toisen jäsenen palveluntarjoajalle yhtä hyvä kohtelu, kuin se myöntää minkä tahansa toisen maan vastaaville palveluntarjoajille. Suosituimmuuskohtelun velvoitteeseen on kuitenkin tiettyjä poikkeuksia, jotka mahdollistavat nyt kyseessä olevan tapaisten kahdenvälisen sopimusten tekemisen. Nämä poikkeukset koskevat muun muassa rajayhteistyötä sekä erikseen mainittuja poikkeuksia suosituimmuuskohtelusta. Näihin erikseen listattuihin poikkeuksiin on Suomelle kirjattu artiklaan II.2 tieliikennettä koskeva poikkeus (GATS Artikla II.2).

1.2 Valmistelu

Sopimuksen valmistelu

Sidosryhmät Suomessa ja Norjassa ovat toivoneet, että maat sopisivat kansainvälisestä taksiliikennesopimuksesta. Joukkoliikennettä on rajoitetusti saatavilla maiden välisellä raja-alueella, joten takseilla on keskeinen rooli liikennepalveluiden saatavuuden varmistamisessa. Esimerkiksi Norjan puolella sijaitsevat lentokentät palvelevat myös henkilöitä, jotka matkustavat Suomen pohjoisten kuntien alueelle. Kansainvälinen taksiliikenne on elintärkeää

myös sellaisille yrityksille, jotka toimivat matkailuelinkeinossa Suomen ja Norjan välisellä rajalla.

Virkatason keskustelut mahdollisen taksiliikennesopimuksen laatimisesta Suomen ja Norjan välillä aloitettiin liikenne- ja viestintäministeriön ja Norjan liikenneministeriön kesken keväällä 2023. Valmistelun eri vaiheessa on kuultu sidosryhmiä. Sidosryhmien kuulemista on kuvattu tarkemmin seuraavassa alakohdassa ”kansallinen valmistelu”.

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti 27.5.2024 valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 12 §:n, valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 7 kohdan sekä 9 §:n nojalla neuvotteluvaltuuskunnan Norjan kanssa käytäviä neuvotteluita varten kahdenvälisestä sopimuksesta kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä. Viralliset sopimusneuvottelut järjestettiin virtuaalisena tapaamisena ministeriöiden välillä 21.8.2024. Neuvotteluiden jälkeen sopimusluonnoksen valmistelu jatkui ministeriöiden välisen sähköpostiyhteyden avulla. Liikenne- ja viestintäministeriö on konsultoinut myös ulkoministeriötä sopimusneuvotteluiden aikana. Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välinen sopimus kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä allekirjoitettiin Oslolla 13 päivänä maaliskuuta 2025. Suomen allekirjoittajana toimi liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne, Norjan liikenne- ja viestintäministeri Jon-Ivar Nygård.

Kansallinen valmistelu

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi keskeisiltä sidosryhmiltä 16.3.2023 näkemyksiä sopimuksen jatkovalmistelua varten. Ministeriön kysymykset liittyivät aikatauluun sitomattomaan taksiliikenteeseen, sallittuihin taksimatkoihin, kiellettyihin taksimatkoihin sekä matkailupalveluyrityksiin.

Sopimusluonnos oli Suomessa varsinaisella lausuntokierroksella 13.12.2024–24.1.2025, jolloin liikenne- ja viestintäministeriö pyysi lausuntoa 22 taholta. Lausunnon sopimusluonnoksesta antoivat tuolloin ulkoministeriö, Poliisihallitus, Rajavartiolaitos, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Suomen taksiliitto ry, Lapin kauppakamari, Enontekiön kunta sekä Inarin ja Utsjoen kunnat yhteisesti. Lausunnoissa sopimusta pidettiin kannatettavana ja tarpeellisenä, eikä kukaan lausunnonantajista nähnyt estettä sopimuksen allekirjoittamiselle. Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Lapin kauppakamari toivoivat lausunnoissaan, että taksiliikennesopimus mahdollistaisi suomalaisten ohjelmalveluyritysten kuljettaa asiakkaitaan myös Norjan alueella ilman taksiliikennelupaa, kun kuljetuksen lähtöpaikka on Suomessa. Suomen ja Norjan kansalliset lainsäädännöt eroavat toisistaan muun muassa siten, ettei em. kuljetuksiin oikeuttavaa poikkeusta matkailupalveluyrityksille ole olemassa Norjan lainsäädännössä. Tällaisen poikkeuksen sisällyttäminen maiden väliseen kansainväliseen taksiliikennesopimukseen olisi hankalaa ja asettaisi maiden väliset toimijat epäoikeudenmukaiseen asemaan, eikä asiaa siksi sisällytetty sopimukseen.

Lausunnoissa tuotiin esille myös teknisiä tarkennuksia sekä huomioita sopimuksen soveltamiseen liittyen.

Suomessa valtiosopimuksen voimaan saattaminen edellyttää perustuslain 93–95 §:n mukaista menettelyä. Tasavallan presidentti myönsi 28.2.2025 pidetyssä esittelyssä sopimuksen allekirjoittamisvaltuudet ministeri Lulu Ranteelle ja valtiosihteeri Marjo Lindgrenille.

Liikenne- ja viestintäministeriö antoi säädöshankepäättöksen sopimuksen voimaansaattamisesta 9.4.2025. Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä.

Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoa muun muassa ministeriöiltä ja muilta viranomaisilta sekä järjestöiltä, yhteensä 24 taholta ajalla 30.4-21.5.2025 Lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta. Lausuntopyyntö, muut kuin yksityishenkilöiden antamat lausunnot ja lausuntoyhteenveto ovat saatavilla valtioneuvoston hankesivuilla hankenumera VN/8479/2025. Lausuntojen sisältöä selvitetään jäljempänä jaksossa 5.

2 Sopimuksen tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on mahdollistaa kansainvälinen taksiliikenne Suomen ja Norjan välillä. Sopimuksen myötä maiden välinen taksiliikenne olisi sallittua sopimusmääräysten mukaisesti.

Sopimus sisältää määräykset taksirytysten velvollisuuksista ja siitä, miten taksiliikennettä saa harjoittaa. Lisäksi se sisältää määräykset toimivaltaisista viranomaisista, tiedonvaihdosta viranomaisten kesken sekä tarvittavista asiakirjoista, verotuksesta ja riitojen ratkaisusta. Sopimus edellyttää, että toimivaltaisten viranomaisten on ryhdyttävä toimenpiteisiin sopimusta rikkonutta taksirytystä kohtaan. Sopimuksen hyödyt tulevat pääsääntöisesti näkymään Suomen ja Norjan välisellä pohjoisella raja-alueella. Tavoitteena on myös tarkentaa taksitoimijoiden velvollisuuksia ja oikeuksia maiden välisessä taksiliikenteessä. Lisäksi sopimus selkeyttää valvovien viranomaisen työtä taksien valvonnassa kansainvälisessä taksiliikenteessä sekä vahvistaa maiden välistä yhteistyötä liikennesektorilla. Taksit vahvistavat myös julkisten liikennepalveluiden saatavuutta alueella, jossa joukkoliikennettä ei ole juuri saatavilla.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen. Esitys sisältää lakiehdotuksen kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta. Esityksessä ehdotetaan sekamutoista voimaansaattamislakia, koska kaikkia taksiryttäjiä koskevia velvollisuuksia ei voinut sisällyttää itse sopimukseen. Tämä johtuu Suomen ja Norjan takseja koskevan lainsäädännön eroista. Toisaalta sopimuksella on käytännössä merkitystä vain rajoitetulla alueella Suomessa, minkä vuoksi ei ollut syytä muuttaa kansallista taksiliikennettä koskevaa liikennepalvelulakia miltään osin.

Esitykseen sisältyvässä 1. lakiehdotuksessa esitetään sopimuksen vaatimat seuraamukset sekä suomalaisia taksiliikenteen harjoittamisen oikeuttavan luvan haltijoita koskevat tärkeimmät velvoitteet liikenteen harjoittamisesta.

2. lakiehdotuksessa kumottaisiin kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 4 § ja 6 § vanhentuneina tai tarpeettomina. Muutos ei olisi osa Norjan kanssa solmitun sopimuksen voimaansaattamista.

Osapuolten välisten seuraamusten ilmoittamisen mahdollistamiseksi sekä Suomen ja Ruotsin että Suomen ja Norjan välisten taksiliikennesopimusten vaatimalla tavalla 3. lakiehdotuksessa muutettaisiin tieliikennelakia (729/2018). Samalla tehtäisiin sopimukseen liittymätön tekninen korjaus tieliikennelakiin. Lisäksi 4. lakiehdotuksessa sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta johtuva tekninen muutos.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Alueella harjoitettavan taksiliikenteen turvaamisella olisi positiivisia taloudellisia vaikutuksia raja-alueella Pohjois-Lapissa toimiville suomalaisille taksiliikenteen harjoittajille. Esitys edistäisi myös alueen elinkeinoelämän edellytyksiä yleisesti. Erityisesti se edistäisi matkailun, lentoliikenteen ja ravintola-alan edellytyksiä.

4.2 Ympäristövaikutukset

Sopimuksen voimaansaattamisen myötä alueella harjoitetun taksiliikenteen määrä saattaa kasvaa. Rajat ylittävän taksiliikenteen kasvu saattaisi aiheuttaa vähäistä kasvua liikenteestä aiheutuviin päästöihin.

4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksellä olisi vaikutusta raja-alueen tulli-, rajavartio- ja poliisiviranomaisten työhön näiden viranomaisille esitettyjen valvontatehtävien vuoksi. Esitys selkeyttää valvovien viranomaisen työtä taksien valvonnassa kansainvälisessä taksiliikenteessä sekä vahvistaa maiden välistä yhteistyötä liikennesektorilla.

Esityksen arvioidaan aiheuttavan vähäistä lisätyötä syyttäjälle, tuomioistuinlaitokselle ja poliisille, joiden tulee ilmoittaa sopimusrikkomuksia koskevista päätöksistä. Vähäistä lisätyötä aiheutuisi myös Liikenne- ja viestintävirastolle, jonka tulisi ilmoittaa Suomen alueella tehty sopimusrikkomukset Norjan toimivaltaiselle viranomaiselle. Vähäisiä vaikutuksia aiheutuisi myös Oikeusrekisterikeskukselle, joka huolehtisi esitetyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta, ja jonka järjestelmien kautta syyttäjät ja tuomioistuimet ilmoittaisivat tiedot rikoksista ja rikkomuksista.

4.4 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitys edistää taksien saatavuutta rajaseuduilla ja helpottaa väestön liikkumista rajan molemmin puolin eri tarkoituksia varten, kuten matkailu-, retkeily- tai asiointisyyistä. Se helpottaa myös koululaisten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden sekä terveyden- tai sairaanhoitoa tarvitsevien henkilöiden liikkumista. Joukkoliikenteen saatavuus alueella on heikkoa, joten taksiliikenne alueella osaltaan myös vahvistaa liikennepalveluiden saatavuutta.

5 Lausuntopalaute

Liikenne- ja viestintäministeriö lähetti esitysluonnoksen lausuntokierrokselle 30. huhtikuuta 2025. Esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoa 24 taholta, ja lausuntoja annettiin lopulta 11 kappaletta. Lausuntoja oli mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi -palvelussa ajanjaksolla 30.4.2025-21.5.2025.

Lausunnoissa Norjan ja Suomen välisen taksiliikennesopimuksen voimaansaattamiseen suhtauduttiin myönteisesti. Matkailualan edustajat pitivät kuitenkin matkailupalveluyrityksiä koskevan poikkeuksen poisjättämistä Suomen ja Norjan välisestä taksiliikennesopimuksesta valitettavana. Lapin Matkailuelinkeinon liitto, Lapin kauppakamari ja Suomen matkailualan liitto SMAL ehdottivat, että poikkeuksen mahdollisuuden selvittämistä jatkettaisiin. Edellä todetusti Suomen ja Norjan kansalliset lainsäädännöt eroavat toisistaan muun muassa siten, ettei em. kuljetuksiin oikeuttavaa poikkeusta matkailupalveluyrityksille ole olemassa Norjan

lainsäädännössä. Tällaisen poikkeuksen sisällyttäminen maiden väliseen kansainväliseen taksiliikennesopimukseen olisi hankalaa ja asettaisi maiden väliset toimijat epäoikeudenmukaiseen asemaan, eikä asiaa siksi sisällytetty sopimukseen.

Valtiovarainministeriö totesi lausunnossaan, ettei lakiehdotukseen ole tarkoituksenmukaista sisällyttää esitysluonnoksen 5 §:n sisältynyttä autoverolain mukaista auton käyttöönottoa koskevaa poikkeusta Norjaan sijoittuneen taksiyrityksen ajoneuvoille, sillä voimassa olevan autoverolain 41 § 1 momentin 9 kohdan perusteella ajoneuvon käyttö on verotonta, jos autoveroa koskevasta verottomuudesta on sovittu Suomea velvoittava toisen valtion kanssa tehdyllä sopimuksella. Lausunnon perusteella esitysluonnokseen sisällytynyt ajoneuvon verotusta koskeva 5 § on poistettu tarpeettomana. Lisäksi 7 artiklaa koskeviin perusteluihin on tehty lausuntoon perustuvia tarkennuksia.

Oikeusministeriö toi lausunnossaan esille, että esitysluonnoksen 1. lakiehdotukseen ehdotettu pykälä, jonka tarkoitus oli toimeenpanna sopimuksen 9 artiklaa lisäämällä viranomaiselle tiedonsaantioikeus rikosrekisteristä ei olisi lakiteknisesti toteutettavissa ehdotetulla tavalla, sillä se ei olisi oikeuttanut viranomaisen tietojen saamista rikosrekisteristä. Rikosrekisterilain (770/1993) 3 §:n mukaisesti rikosrekisteritietojen luovuttamisesta tulee säätää rikosrekisterilaissa. Vastaavalla tavalla virheellinen pykälä sisältyy myös voimassa olevaan lakiin kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin (559/2012, lain 6 §).

Norjan ja Suomen välisen taksiliikennesopimuksen 9 artikla toimeenpantaisiin lisäämällä tieliikennelakiin uusi 185 a §, jossa velvoitettaisiin poliisi, tuomioistuimet ja syyttäjät ilmoittamaan liikenneasioiden rekisteriin tiedot kansainvälisessä taksiliikenteessä tapahtuneista rikkomuksista tai rikoksista, joiden seuraamuksista on säädetty kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetussa laissa tai kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetussa laissa.

Ehdotettu sääntelymalli toteuttaa käytännössä aikaisempaa ehdotusta paremmin sopimuksen 9 artiklan toimeenpanoa, sillä nykyisen ehdotuksen puitteissa poliisi, syyttäjät ja tuomioistuimet ilmoittaisivat omatoimisesti mahdollisista sopimusrikkomuksista. Ehdotettu muutos on perusteltu yksityiskohtaisemmin hallituksen esityksen 7 luvussa.

Lisäksi ulkoministeriö teki lausunnossaan esitysluonnoksen muotovaatimuksia koskevia huomioita, jotka on otettu jatkovalmistelussa huomioon.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

Luku I Soveltamisala

1 artikla. Artiklan mukaan sopimusta sovelletaan Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen alueiden väliseen kansainväliseen taksiliikenteeseen. Näin ollen sopimus koskee kansainvälistä taksiliikennettä kaikkialla Suomen ja Norjan raja-alueilla. Käytännössä sopimusta sovelletaan näiden valtioiden pohjoisella raja-alueella.

Luku II Määritelmät

2 artikla. Artikla sisältää sopimuksen keskeiset määritelmät.

Taksiliikenteellä tarkoitetaan aikatauluun sitomatonta, korvausta vastaan harjoitettavaa ammattimaista henkilökuljetusliikennettä joko autolla, joka on tarkoitettu enintään kahdeksan henkilön kuljettamiseen kuljettajaa lukuun ottamatta, tai muulla ajoneuvolla, jonka toinen osapuoli on hyväksynyt taksiliikenteen käyttöön. Ajoneuvon on oltava rekisteröity Suomeen tai Norjaan. Liikennepalvelulain 4 §:n 1 momentti edellyttää, että suomalainen taksiliikenteen harjoittamiseen oikeutettavan luvan haltija hyödyntää ammattimaisen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitettua henkilöautoa, pakettiautoa, kuorma-autoa, kolmipyörää, kevyttä nelipyörää tai raskasta nelipyörää.

Taksiryityksellä tarkoitetaan Suomeen tai Norjaan sijoittunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on lupa harjoittaa taksiliikennettä siellä sovellettavan lainsäädännön mukaan. Näin ollen suomalaisella taksiryityksellä on oltava voimassa oleva liikennepalvelulain 4 §:n mukainen taksiliikennelupa tai henkilö- tai tavaraliikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on tehtävä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle. Liikennepalvelulain 4 §:n 2 momentissa listatut poikkeukset vaatimukselle taksiliikenneluvasta eivät ulotu Suomen ja Norjan väliseen kansainväliseen taksiliikenteeseen tiellä.

Kotivaltiota tarkoitetaan koko Suomen tai Norjan valtion käsittävää maantieteellistä aluetta, jossa taksiryityksellä on lupa harjoittaa taksiliikennettä kansallisen lainsäädännön mukaan.

Luku III Taksiliikenteen edellytykset

3 artikla. Artiklassa on kuvattu mikä on sallittua taksiliikennettä Suomen ja Norjan alueiden välillä. Artiklan a kohdan mukaan sallittua on kuljettaa matkustajia oman kotivaltion alueelta toiselle. Suomalainen taksiryitys saa siis kuljettaa matkustajia Suomesta Norjaan. Vastaavasti norjalainen taksiryitys saa kuljettaa matkustajia Norjasta Suomeen. Sallittua on artiklan b kohdan mukaan myös tietyissä tilanteissa se, että suomalainen taksiryitys kuljettaa matkustajia Norjasta Suomeen ja norjalainen taksiryitys Suomesta Norjaan, mutta tällöin edellytetään kuitenkin, että kuljetus on tilattu ennakoon. Suomalainen taksiryitys saa siten esimerkiksi jäädä odottamaan Suomen puolelta tuomaansa asiakasta Norjaan viedäkseen hänet takaisin Suomeen, jos näin on ennakolta sovittu. Artiklan c kohdan mukaan sallittua on matkustajien kuljettaminen toisen osapuolen alueen kautta kolmanteen maahan, jos kauttakulkumatkan aikana ei oteta uusia matkustajia. Näin ollen suomalainen taksiryitys voi viedä matkustajia Norjan kautta Ruotsiin, mutta ei ottaa tällä matkalla uusia matkustajia kyytiin Norjasta.

4 artikla. Artikla sisältää kirjaukset taksiliikenteestä, joka ei ole sallittua sopimuksen nojalla. Artiklan a kohdan mukaan kuljetukset kahden tai useamman paikan välillä toisen osapuolen alueella, eli kabotaasikuljetukset ovat kiellettyjä. Sellaista kuljetusta, jonka suomalainen taksiryitys suorittaa, ja joka noudattaa taksiliikennesopimuksen 3 ja 4 artiklan määräyksiä ja sisältää monta pysäytystä Norjassa, ei nähdä kabotaasiliikenteenä. Kiellettynä kabotaasikuljetuksena ei myöskään nähdä 3 artiklan mukaista ennakolta tilattua kuljetusta, joka alkaa toisen kotivaltion alueelta ja suuntautuu toisen osapuolen alueelle ja sisältää useamman pysähdysten, jos pysähdykset on ennalta sovittu.

Suomessa ajettaviin kuljetuksiin sovelletaan liikennepalvelulakia. Liikennepalvelulain 4 §:n mukaan taksiliikenne edellyttää taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan. Ilman taksiliikenteen harjoittamiseen oikeutettavaa lupaa harjoitettu liikenne on liikennepalvelulain 262 §:n mukaan rangaistavaa luvaton ammattimaista liikenteen harjoittamista. Artiklan b kohta kieltää harjoittamasta taksiliikennettä toisen osapuolen alueelta kolmanteen maahan tai päinvastoin. Suomalainen taksiryitys ei siten saa ottaa matkustajia kyytiin Norjasta ja viedä heitä Ruotsiin.

5 artikla. Artikla sisältää sopimuksen mukaista, sallittua liikennettä hoitavan taksirytyksen tai taksinkuljettajan yleiset velvollisuudet. Näitä ovat velvoite rekisteröidä kuljetukset taksimittariin tai muuhun laitteeseen tai järjestelmään kotivaltion lainsäädännön mukaisesti, velvoite noudattaa kotivaltion lainsäädäntöä taksimatkan hinnoittelusta ja matkasta kerättävistä tiedoista, velvoite pitää ajoneuvossa artikkelissa 6 mainittavat asiakirjat ja esittää ne pyydettyä viranomaisille. Lisäksi tulee valita asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajaa asiakkaan ehdottamaa reittiä. Sopimuksen mukaisessa liikenteessä on täytettävä myös taksivalaisimen käyttöä ja taksin merkintöjä koskevat vaatimukset, joita taksirytyksen kotivaltion voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö edellyttää.

Sopimuksen nojalla harjoitetussa taksiliikenteessä noudatettaisiin liikennepalvelulain 15 a §:n vaatimuksia taksimatkasta kerättävistä tiedoista ja keräämiseen käytettävästä laitteistosta.

Sopimuksen nojalla harjoitetussa liikenteessä noudatettaisiin myös liikennepalvelulain kuluttajahintoja koskevia säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä.

Liikennepalvelulain 151 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteessä hinnan perustuessa matkan pituuteen tai matkaan käytettävään aikaan, kuljettaja valitsee matkustajan kannalta edullisimman ja tarkoituksenmukaisimman reitin, jos matkustaja jättää valinnan kuljettajalle, tai ajaa matkustajan ennalta matkan tilauksen yhteydessä hyväksymää tai ehdottamaa reittiä. Tieliikennelain (729/2018) 155 §:n 1 momentin mukaan taksiliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa tulee olla näkyvillä taksivalaisin.

6 artikla. Artiklassa luetellaan ne asiakirjat, jotka on oltava aina ajoneuvossa. Suomalaisen taksirytyksen ja kuljettajan on huolehdittava, että ajoneuvossa on seuraavat asiakirjat: jäljennös taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavasta asiakirjasta, taksinkuljettajan ajolupa, rekisteröintitodistuksen osa I, todistena siitä, että ajoneuvoa saa käyttää ulkomaille, taksimittarin tai muun laitteen tai järjestelmän sinetöintitodistus, jos kansallinen lainsäädäntö sellaista edellyttää, kuljettajan henkilökohtainen ajopäiväkirja sekä jos autossa on turvakamera, kameran rekisteriseloste.

Norjalaisella valvontaviranomaisella ei ole pääsyä suomalaisiin tietojärjestelmiin. Tästä syystä ajoneuvossa on tarpeellista pitää toiminnan harjoittamiseen vaaditun asiakirjan jäljennös. Voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaan taksiliikennettä voidaan harjoittaa taksiliikenneluvalla, tai henkilöliikenne- tai tavaraliikenneluvalla, jos luvanhaltija on ilmoittanut tästä Liikenne- ja viestintävirastolle. Tarvittavista luvista ja niiden myöntämisestä säädetään liikennepalvelulain 4–6 §:ssä. Liikennepalvelulain 151 §:n nojalla liikennettä harjoitettaessa ajoneuvossa on oltava mukana 4 §:ssä tarkoitettu taksiliikennelupa tai sen jäljennös taikka, jos liikennettä harjoitetaan 4 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nojalla, selvitys, josta käy ilmi, että ilmoitus on merkitty liikenneasioiden rekisteriin. Taksinkuljettajan ajoluvasta ja myöntämisestä säännellään liikennepalvelulain 25–26 §:ssä. Liikennepalvelulain 151 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteessä kuljettajalla on 25 §:ssä tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa. Rekisteröintitodistuksen osa I on pidettävä mukana ajoneuvossa ajoneuvolain 96 §:n 5 momentin nojalla. Taksimittarin sinetöintitodistuksesta säädetään mittauslaitelain 10 §:ssä ja kuljettajan henkilökohtaisesta ajopäiväkirjasta on säädelty työaikalain (872/2019) 7 luvun 31 §:ssä.

Vastaavasti norjalaisen taksirytyksen ja kuljettajan on huolehdittava, että ajoneuvossa on seuraavat asiakirjat: ajoneuvon rekisteröintitodistus, ajokortti, alkuperäinen lupa-asiakirja,

ajolupa ja ajoneuvon vuokraus- tai leasingsopimus, jos luvanhaltijaa ei ole merkitty omistajaksi ajoneuvon rekisteröintitodistukseen.

7 artikla. Artiklassa määrätään tieliikenteestä ja ajoneuvon hallussapidosta perittävien verojen ja maksujen vapautuksesta. Artiklan a kohdan mukaan toisen osapuolen alueella sallittuja kuljetuksia suorittava taksiryitys on vapautettu maksamasta kyseisiä veroja. Verottomuus koskee kuitenkin vain ajoneuvoja, jota ei ole rekisteröity toisen osapuolen alueella. Taksiryitys ei ole vapautettu maksamasta polttoaineveroa. Artiklan b kohdan mukaan sopimuksen mukainen verovapaus ei myöskään koske teiden ja siltojen käytöstä perittäviä veroja ja maksuja eikä arvonnalisäveroja. Näin ollen suomalainen taksiryitys on velvollinen maksamaan tiemaksun, jos se kuljettaa Norjan puolella matkustajia sopimuksen mukaisesti sellaisella alueella, jolla on käytössä tiemaksu.

Käytännössä artikla koskee autoverotusta. Autoverolain (777/2020) 1 §:n 1 momentin mukaan Suomessa käyttöönottettavasta henkilöautosta, pakettiautosta sekä sellaisesta linja-autosta, jonka omamassa on alle 1875 kilogrammaa, moottoripyörästä sekä moottorikäyttöisestä kolmipyörästä ja raskaasta nelipyörästä on suoritettava valtiolle autoveroa. Saman lain 2 §:n 2 momentti sisältää säännöksen siitä, että käyttöönottolla Suomessa tarkoitetaan ajoneuvon käyttöä liikenteessä Suomen alueella myös silloin, kun ajoneuvoa ei ole rekisteröity Suomessa.

Autoverolain 41 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan ajoneuvon käyttö on verotonta, kun autoveroa tai auto- ja moottoripyöräveroa koskevasta verottomuudesta on sovittu Suomea velvoittavan toisen valtion kanssa tehdyllä sopimuksella. Taksiliikennesopimuksen mukaisessa liikenteessä olisi kyse tällaisesta verottomasta käytöstä. Lisäksi autoverolain 34 § ja 36 § sisältävät säännöksiä, jotka koskevat ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista, verotonta käyttöä yritystoiminnassa. Autoverolain 34 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon käyttö on verotonta, jos ulkomailla vakituisesti asuva luonnollinen henkilö käyttää maahan tuomaansa ulkomailla rekisteröityä ajoneuvoa yksityiskäyttöön enintään 6 kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana 12 kuukauden ajanjakson aikana. 34 §:n 2 momentissa on säädetty, että verottomalle käytölle 1 momentissa säädettyä enimmäisaikaa ei sovelleta, jos ulkomailla vakituisesti asuva luonnollinen henkilö työskentelee Suomessa ja poistuu ajoneuvolla säännöllisesti muussa valtiossa sijaitsevaan asuinpaikkaansa. Autoverolain 36 §:n 1 momentissa on säädetty, että mitä 34 §:n 1 momentissa säädetään yksityiskäyttöön tuotavan ajoneuvon verottomasta käytöstä, sovelletaan myös ulkomailla rekisteröityyn ajoneuvon, jonka muu kuin Suomessa vakituisesti asuva henkilö tuo maahan muun kuin Suomessa olevan yrityksen yritystoiminnassa käytettäväksi tai muualla kuin Suomessa olevan kansainvälisen järjestön tai muun yhteisön toiminnassa käytettäväksi. Autoverolain 57 § sisältää säännöksen siitä, että Verohallinnolle ei tarvitse antaa verottoman käytön ilmoitusta 34§:ssä tarkoitettusta verottomasta käytöstä, jollei 34 §:ssä toisin säädetä. Myöskään autoverolain 36 §:ssä tarkoitettusta verottomasta käytöstä ei tarvitse antaa ilmoitusta Verohallinnolle.

Autoverolain 38 §:n mukaan Suomessa vakituisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työpaikka sijaitsee ulkomailla, voi käyttää työpaikan sijaintivaltiossa vakituisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa ajoneuvoa Suomessa verottomasti yksinomaan työtehtäviensä hoitamiseen. Verottoman käytön edellytyksenä on, että ajoneuvo viedään takaisin rekisteröintivaltioon kunkin työtehtävän päätyttyä ja että ajoneuvon käyttö kerrallaan kestää Suomessa enintään kolme vuorokautta yhtäjaksoisesti. Ajoneuvon käyttöä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin ei pidetä työtehtävien hoitamisenä. Käytännössä säännöstä voitaisiin soveltaa tapauksessa, jossa norjalaisella taksiryityksellä olisi Suomessa asuva kuljettaja, joka ei palauttaisi autoa toimeksiannon jälkeen Norjaan vaan toisi auton kyydin jälkeen kotiinsa Suomeen. Näiden matkojen osalta auto katsottaisiin otetun liikenteessä autoverolain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun verolliseen käyttöön.

8 artikla. Artiklassa on määrätty, että taksiyritysten ja taksinkuljettajien on toisen osapuolen alueella kuljetuksia suorittaessaan noudatettava sillä alueella sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä. Norjalaiset viranomaiset voivat määrätä suomalaiselle taksiyritykselle ja taksinkuljettajalle Norjassa oikeudellisia seuraamuksia esimerkiksi ylinopeudesta tai muusta kansallisen lainsäädännön vastaisesta teosta. Myös suomalaiset viranomaiset voisivat vastaavasti määrätä norjalaiselle taksiyritykselle ja taksinkuljettajalle Suomessa oikeudellisia seuraamuksia. Rikoslain (39/1889) 1 luvun 1 §:n mukaan Suomessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia.

9 artikla. Artikla sisältää määräykset siitä, miten tulee menetellä tapauksessa, jossa taksiyritys rikkoo sopimuksen määräyksiä toisen osapuolen alueella.

Artiklassa ei ole todettu, millaisia oikeudellisia seuraamuksia rikkomuspaikan alueella voidaan soveltaa toisesta osapuolesta tulleeeseen taksiyrittäjään, joka rikkoo sopimuksen määräyksiä, vaan asia on jätetty kullekin osapuolelle kansallisesti päätettäväksi. Näin ollen norjalaiset viranomaiset voivat määrätä suomalaiselle taksiyritykselle Norjassa rikosoikeudellisia seuraamuksia myös sopimuksen vastaisesta toiminnasta, jos teot on Norjassa määrätty rangaistaviksi. Vastaavasti Suomessa voidaan tuomita norjalainen taksiyritys sopimuksen vastaisesta teosta, jos teko on Suomessa määrätty rangaistavaksi.

Artikla velvoittaa myös toimivaltaisia viranomaisia tiedonvaihtoon. Artiklassa ei ole määritelty toimivaltaisia viranomaisia, vaan nämä ilmoitetaan osapuolille diplomaattiteitse. Suomalaisista viranomaisista artikla tulee käytännössä koskemaan Liikenne- ja viestintävirastoa, poliisia, syyttäjää ja tuomioistuimia. Rikkomuspaikan toimivaltaisen viranomaisen on aina ilmoitettava alueellaan tapahtuneesta sopimusrikkomuksesta taksiyrityksen kotivaltion vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamisvelvollisuus ei ole sidoksissa siihen, mitä seuraamuksia teosta on määrätty. Määräyksen tarkoituksena on helpottaa taksiliikenteen yleistä rajat ylittävää valvontaa.

Artikla velvoittaa täydentämään ilmoitusvelvollisuutta Liikenne- ja viestintäviraston liikenneasioiden rekisteriin. Tieliikennelakiin esitetään uutta 185 a §:ä, jossa säädettäisiin poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa liikenneasioiden rekisteriin tieto kansainvälisessä taksiliikenteessä tapahtuneista rikkomuksista tai rikoksista, joiden seuraamuksista on säädetty Suomen ja Norjan välisen sopimuksen sekä Suomen ja Ruotsin välisen sopimuksen voimaansaattamis- ja soveltamislaeissa. Pykälä täydentäisi sopimuksen 9 artiklaa, jossa velvoitetaan toimivaltaisia viranomaisia tiedonvaihtoon alueellaan tapahtuneista sopimusrikkomuksista. Pykälällä varmistettaisiin, että Liikenne- ja viestintävirasto saa käyttöönsä sopimusrikkomuksia koskevat päätökset ilmoittaakseen ne eteenpäin Norjan viranomaiselle.

Pykälä koskisi sekä Suomen ja Ruotsin että Suomen ja Norjan välisten taksiliikennesopimusten sopimusrikkomuksista tuomittuja seuraamuksia. Sopimusrikkomuksista ilmoittamisesta säädettäisiin myös Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen osalta, sillä valmistelun aikana kävi ilmi, että kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeutta koskeva 6 §, joka täydentää Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen 8 artiklaa, ei ole käytännössä sovellettavissa.

Tieliikennelakiin ehdotetussa uudessa 185 a §:ssä säädettäisiin siitä, että salassapitosäännösten estämättä tuomioistuimen, syyttäjän ja poliisin on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta, saman lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta, laissa kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta (/) 4 §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta ja saman lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta.

Poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen olisi ilmoitettava tieto määräämistään rangaistuksesta sekä rangaistuksen määräämättä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä.

Tuomioistuimen ja syyttäjän olisi tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään liikenneasioiden rekisteriin. Tietovarantolain 6 §:n nojalla tiedot voitaisiin tarvittaessa toimittaa myös muilla tavoin.

Poliisilta, syyttäjältä ja tuomioistuimilta saadut tiedot rangaistuksista, rangaistuksen määräämättä jättämisestä tai syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä, talletettaisiin Liikenne- ja viestintäviraston pitämään liikenneasioiden rekisteriin. Liikennepalvelulaki sisältää liikenneasioiden rekisteriä koskevat rekisterinpitoon liittyvät säännökset. Laki sisältää säännökset rekisteriin tallennettavista tiedoista, niiden säilytysajoista ja luovuttamisesta.

Liikennepalvelulain 26 luku sisältää säännökset liikenneasioiden rekisterin sisällöstä ja sen käyttötarkoituksesta, viraston tiedonsaantioikeudesta ja liikenneasioiden rekisterin tietojen muutoksista. Lain 216 §:n mukaan rekisteri sisältää tietoja toiminnanharjoittajaluvista sekä ilmoituksenvaraisesta toiminnasta, liikennevälineistä ja henkilöluvista. Lain 216 §:ssä on säädetty liikenneasioiden rekisterin käyttötarkoituksesta. Liikenneasioiden rekisteriä pidetään muun muassa liikenteen lupien ja muiden oikeuksien myöntämiseksi ja valvomiseksi, liikenteen turvallisuuden parantamiseksi, liikenteen viranomaispalvelujen tuottamiseksi ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi. Suomen ja Norjan välisessä kansainvälisessä taksiliikennesopimuksessa on kyse kansainvälisestä velvoitteesta, joiden täyttäminen on yksi liikenneasioiden rekisterin käyttötarkoituksista.

Liikennepalvelulain 27 luvussa on säädetty liikenneasioiden rekisterin tietosisällöstä. Lain 219 §:ssä on säädetty yleisistä rekisteriin tallennettavista tiedoista. 219 §:n 3 momentin mukaan rekisteriin saa tallentaa Liikenne- ja viestintäviraston lakisäateisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot tehdyistä rikoksista ja niistä seuranneista rangaistuksista, ajokielloista ja muista vastaavista seuraamuksista, Liikenne- ja viestintäviraston valvontatehtävänsä johdosta määräämistä seuraamuksista sekä muut valvontatoimintaan liittyvät tiedot. Sopimusrikkomusten vuoksi tuomittujen seuraamuksien tallentaminen liikenneasioita koskevaan rekisteriin on välttämätöntä, jotta Liikenne- ja viestintävirasto pystyy vastaamaan sille taksiliikennesopimuksen 9 artiklassa määrätystä velvoitteesta ilmoittaa sopimusalueella tapahtuneesta rikkomuksesta sopimuksen norjalaiselle osapuolelle.

Liikennepalvelulain 224 §:ssä säädetään liikenneasioiden rekisterin tietojen säilyttämisestä ja poistamisesta. Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan rekisteriin merkityt rikoksia ja niihin liittyviä seuraamuksia koskevat tiedot poistetaan heti, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi. Liikenne- ja viestintävirasto poistaisi tiedot seuraamuksista heti, kun tieto niistä on välitetty norjalaisille viranomaisille.

Liikennepalvelulain 28 luvussa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta luovuttaa tietoja liikenneasioiden rekisteristä. Liikennepalvelulain 230 §:n 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa liikenneasioiden rekisteristä tietoja ulkomaan viranomaisille tai viranomaistehtäviä varten, jos luovuttaminen perustuu Suomea sitovaan kansainvälisen sopimuksen velvoitteeseen. Suomen ja Norjan välisessä kansainvälisessä taksiliikennesopimuksessa on kyse pykälässä tarkoitettusta kansainvälisestä velvoitteesta. Liikenne- ja viestintävirasto luovuttaisi tiedot diplomaattiteitse ilmoitettavalle Norjan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Luku IV Loppumääräykset

10 artikla. Artiklan a kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse sopimuksen 5 artiklassa, 9 artiklassa ja 11 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset. Artiklan b kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, jos toimivaltaiset viranomaiset muuttuvat. Artiklassa ei ole suoraan määrätty, keitä toimivaltaiset viranomaiset ovat, ja se mahdollistaa siten joustavuutta toimivaltaisten viranomaisten suhteen.

11 artikla. Artiklan a kohdan mukaan sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kysymysten käsittelemiseksi perustetaan sekakomitea. Sekakomitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Sekakomitea muodostuu osapuolten toimivaltaisten viranomaisten edustajista. Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen. Suomen kyseinen toimivaltainen viranomainen on Liikenne- ja viestintäministeriö. Artiklan b kohdan mukaan sopimuksen tulkinnasta tai täytäntöönpanosta aiheuttavat riidat, joita toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty ratkaisemaan yksimielisesti, ratkaistaan osapuolten kesken eli Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen kesken.

12 artikla. Artiklan a kohdan mukaan sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella. Artiklan b kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet muutossopimuksen voimaantulo edellyttämät perustuslailliset vaatimukset. Muutossopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

Luku V Voimaantulo

13 artikla. Artikla sisältää valtiosopimuksille tyypilliset loppumääräykset. Artiklan a kohdan mukaan osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet sopimuksen voimaantumisen edellyttämät perustuslailliset vaatimukset. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu. Artiklan b kohdan mukaan osapuoli voi irtisanoa sopimuksen lähettämällä asiasta kirjallisen ilmoituksen toiselle osapuolelle diplomaattiteitse. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun toinen osapuoli on saanut ilmoituksen.

7 Lakiehdotusten säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta

1 §. *Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.* Säännöksen mukaan Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä Oslolla 13 päivänä maaliskuuta 2025 tehdyn kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan sopimuksen, jäljempänä Suomen ja Norjan välisen taksiliikennesopimuksen, *lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset* ovat lakina

voimassa sellaisina, kuin Suomi on niihin sitoutunut. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Taksirytyksen velvollisuudet. Pykälässä säädettäisiin velvoitteista, joita suomalaisten taksirytysten eli taksiliikenteeseen harjoittamiseen oikeuttavan luvanhaltijan tai liikenteestä vastaavan henkilön ja käytännössä myös taksinkuljettajan tulee sopimuksen ohella noudattaa.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin, että taksirytytys on kansallisen lainsäädännön mukaan velvollinen noudattamaan kuluttajahintoja koskevia liikenteen palveluista annetuin lain (320/2017) säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, joita taksirytytyksen on noudatettava kotimaan liikenteessä. Taksirytytytys ei siten voisi periä korkeampia hintoja sopimuksen mukaisesta liikenteestä kuin se voi periä kotimaassa harjoitetussa liikenteessä. Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelusta säännellään liikennepalvelulain 152 §:ssä, jossa on säädetty hinnan määräytymisen perusteista ja tavoista, joilla tieto tulee esittää. Henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan sekä välityspalvelun tarjoajan tulee antaa kuluttajalle tieto kokonaishinnasta tai hinnan määräytymiseen perusteista ennen taksimatkan alkamista tai tilauksen vahvistamista. Mikäli hinta ei ole kiinteä, luvanhaltijan on annettava matkustajalle ennen matkan alkamista tieto esimerkkimatkan hinnasta. Hintatiedot on esitettävä siten, että ne ovat helposti kuluttajan havaittavissa ennen matkan alkamista.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin taksirytytyksen velvoitteesta noudattaa liikenteen palveluista annetun lain 15 a §:n säännöksiä taksimatkaista kerättävistä tiedoista. Velvoite perustuisi sopimuksen 5 artiklan a kohtaan, jonka mukaan kuljetus on rekisteröitävä taksimittariin tai muuhun laitteeseen tai järjestelmään, jos taksirytytyksen kotivaltiossa voimassa oleva lainsäädäntö sitä edellyttää. Liikennepalvelulain 15 a § edellyttää, että kaikista taksimatkoista kerätään sähköisessä muodossa laissa vaaditut tiedot.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin taksirytytyksen ja sen palveluksessa olevan kuljettajan velvoitteesta harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä, valita asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajaa asiakkaan ehdottamaa reittiä. Velvoite vastaisi liikennepalvelulain 151 §:n kotimaan taksiliikennettä koskevia velvollisuuksia.

3 §. Luvan peruuttaminen. Pykälässä säädettäisiin taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan peruuttamisesta, lupa-asiakirjan haltuunotosta, varoituksesta, huomautuksesta ja puutteen tai laiminlyönnin korjaamismahdollisuudesta samoin periaattein kuin laissa kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta. Luvan peruuttamisesta, haltuunotosta, varoituksesta ja huomautuksesta kansallisessa liikenteessä säädetään liikennepalvelulain 242 §:ssä ja liikennepalvelulain 245 §:ssä.

Ehdotetun pykälän 1 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta peruuttaa suomalaisen taksirytytyksen taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttava lupa määräajaksi, jos sillä on aihetta epäillä, että liikennettä on harjoitettu vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä. Liikenne- ja viestintävirasto voisi peruuttaa luvan pysyvästi vain, jos liikennettä on harjoitettu olennaisesti vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä. Lupa voitaisiin tämän säännöksen mukaan peruuttaa, kun suomalainen taksirytytytys on syyllistynyt Suomen ja Norjan väliseen taksiliikennesopimuksen vastaiseen tekoon. Sopimuksen 3 artiklan vastaista olisi esimerkiksi uusien matkustajien ottaminen kyytiin Norjasta kauttakulkumatalla Suomesta Ruotsiin. Sopimuksen 4 artiklan vastaista olisi esimerkiksi Norjassa kahden tai useamman paikan välillä harjoitettu liikenne (kabotaasi), jos pysähdyksiä ei ole sovittu ja tilattu ennakolta.

Toimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä, kun Liikenne- ja viestintävirasto on saanut tiedon rikkomuksesta norjalaiselta toimivaltaiselta viranomaiselta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttava lupa myös, jos lakiehdotuksen 2 §:n säännöksiä on olennaisesti laiminlyöty tai rikottu. Lupa voitaisiin myös peruuttaa, jos suomalainen taksiyritys vakavasti tai olennaisesti laiminlöisi tai rikkosi lakiehdotuksen 2 §:ssä mainittua taksiyrityksen velvollisuutta taksiliikennesopimuksen mukaista liikennettä harjoittaessaan noudattaa liikennepalvelulain säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä kuluttajahinnoista, liikennepalvelulain 15 a §:n säännöksiä taksimatkasta kerättävistä tiedoista ja taksiyrityksen ja kuljettajan velvollisuutta valita asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajaa asiakkaan ehdottamaa reittiä. Tältä osin luvan peruutus ei edellyttäisi ilmoitusta Norjasta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta ottaa lupa-asiakirjan välittömästi haltuun asian selvittämisen ajaksi, kun se harkitsee luvan peruuttamista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Lupa-asiakirja tulisi palauttaa viipymättä, mikäli lupaa ei peruuteta. Liikennepalvelulain 242 §:n 5 momentissa on säädetty lupa-asiakirjan haltuunotto-oikeudesta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta antaa taksiyritykselle huomautus tai varoitus taksiliikenteen harjoittamiseen oikeutettavan luvan peruuttamisen sijasta. Luvan peruuttamisen sijasta on taksiyritykselle annettava huomautus tai varoitus, jos luvan peruuttaminen on kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata. Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa varoituksen, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioiden voida pitää riittävänä. Liikennepalvelulain 245 §:ssä on säädetty toimivallasta antaa huomautuksia tai varoituksia.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksiyritykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti, jos peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata. Korjaaminen tulisi tehdä Liikenne- ja viestintäviraston asettamassa määräajassa.

4 §. *Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu.* Pykälä vastaisi liikennepalvelulain 268 §:n säännöksiä moottorikäyttöisen ajoneuvojen asiakirjoja koskevista rikkomuksista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tallahaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljetettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään sopimuksen 5 artiklassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädetään tieliikennelaissa (729/2018). Momentissa säädettäisiin myös, että liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Seuraamus on siten myös lisättävä sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalan.

5 §. *Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvaton harjoittaminen.* Pykälässä säädettäisiin rangaistusmääräyksistä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin, että se, joka harjoittaa ammattimaista henkilöiden kuljettamista tiellä ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitetulla henkilöautolla, pakettiautolla,

kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä ilman taksiliikennesopimuksen 6 artiklassa edellytettyä taksiliikenteeseen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa on tuomittava luvattomasta Suomen ja Norjan väliseen taksiliikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. Sopimuksen 2 artiklan b kohdan mukaan taksiyrityksellä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on sijoittunut osapuolen alueelle ja jolla on lupa harjoittaa taksiliikennettä siellä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan.

Suomessa liikennepalvelulain 4 §:n 1 momentti edellyttää, että ammattimaisen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ja näiden palvelujen tarjoamiseen yleisölle ajoneuvolaissa tarkoitettulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä tarvitaan taksiliikennelupa tai henkilö- tai tavaraliikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on tehtävä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle. Liikennepalvelulain 4 §:n 2 momentin poikkeukset taksiliikennelupa vaatimukselle ei ulotu Suomen ja Norjan väliseen kansainväliseen taksiliikenteeseen tiellä. Ammattimaisen henkilöiden kuljettaminen tiellä määritellään samoin kuin kansallisessa liikenteessä, eli henkilöiden kuljettaminen tiellä tulonhankkimistarkoituksessa korvausta vastaan. Ilman taksiliikenteen harjoittamiseen oikeutettavaa lupaa harjoitettu liikenne on liikennepalvelulain 262 §:n mukaan rangaistavaa luvaton ammattimaista liikenteen harjoittamista. Myös Norjassa taksiliikenteen harjoittaminen edellyttää taksiliikennelupaa.

Rikoslain 1 luvun 1 §:n mukaan Suomessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia. Saman lain 6 §:n mukaan myös Suomen kansalaisen Suomen ulkopuolella tekemään rikokseen sovelletaan Suomen lakia. Kyseisen lain 11 §:n mukaan vieraan valtion alueella tehtyyn rikokseen voidaan soveltaa Suomen lakia Suomen kansalaiseen vain, jos rikos myös tekopaikan lain mukaan on rangaistava ja siitä olisi voitu tuomita rangaistus myös tämän vieraan valtion tuomioistuimessa. Rikoksesta ei silloin Suomessa saa tuomita ankarampaa seuraamusta kuin siitä tekopaikan laissa säädetään.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaa sovellettaisiin siten lähinnä silloin, kun norjalainen henkilö harjoittaisi luvaton taksiliikennettä kansainvälisenä liikenteenä. Sitä sovellettaisiin lähinnä norjalaisiin yrittäjiin, mutta sitä olisi mahdollista soveltaa myös suomalaisiin toimijoihin rajan ylittävistä tai Norjassa harjoitetusta liikenteestä edellyttäen, että teosta olisi voitu tuomita rangaistus myös Norjassa, mutta sitä ei ole Norjassa määrätty. Teosta tuomittaisiin sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi luvattoman Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen harjoittamisesta, mikä vastaa liikennepalvelulain 262 §:n mukaisesta luvattoman taksiliikenteen harjoittamisesta.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että se, joka harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä on tuomittava luvattomasta Suomen ja Norjan väliseen taksiliikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. Pykälän 1 momentin 2 kohdan nojalla luvattomasta Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen harjoittamisesta voitaisiin tuomita taksiliikenteen harjoittamiseen oikeutettavan luvan haltijan, joka olisi syyllistynyt tekoihin, jotka eivät ole sallittuja sopimuksen 3 artiklan mukaan tai jotka ovat kiellettyjä 4 artiklan mukaan. Tällaisia tekoja olisivat matkustajien kuljettaminen norjalaisella taksilla Suomesta Norjaan ilman ennakkotilausta. Tämän lain kohdan nojalla voitaisiin myös tuomita norjalaisen taksiyrityksen liikenteen harjoittaminen kabotaasina eli kahden tai useamman Suomessa sijaitsevan paikkakunnan välillä. Sellaista kuljetusta, jonka norjalainen taksiyritys suorittaa ja joka noudattaa taksiliikennesopimuksen 3 ja 4 artiklan määräyksiä ja sisältää monta pysähdystä Suomessa, ei nähdä kabotaasilikenteenä. Tätäkin lainkohtaa sovellettaisiin käytännössä lähinnä norjalaisiin taksiyrityksiin.

6 §. Viranomaisen oikeus keskeyttää kuljetus. Pykälässä säädettäisiin valvontaviranomaisen eli poliisi-, tulli- tai rajavartiolaitosviranomaisen toimivallasta keskeyttää kuljetus, jos kuljettajalla ei olisi esittää niitä asiakirjoja, jotka on mainittu sopimuksen 6 artiklassa. Valvontaviranomaisella olisi tämä keskeyttämismahdollisuus riippumatta siitä, onko taksityritys suomalainen tai norjalainen. Suomi ja Norja ilmoittavat toimivaltaiset valvontaviranomaiset toisilleen diplomaattiteitse. Säännös vastaa liikennepalvelulain 200 §:n säädöstä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen oikeudesta tarkastaa liikennepalvelulaissa kuljetuksen suorittamiseksi edellyttävät asiakirjat ja mahdollisuudesta keskeyttää kuljetus niiden puutteessa.

7 §. Muutoksenhaku. Pykälässä säädettäisiin oikeudesta hakea oikaisua tämän lain nojalla annettuun päätökseen, siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla. Pykälässä säädettäisiin, että muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

8 §. Muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Pykälässä säädettäisiin siitä, että sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

9 §. Voimaantulo. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

7.2 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta

1 §. Laissa kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (344/2023) säädettiin vuonna 2022 allekirjoitetun sopimusmuutoksen (SopS 97–99/2024) vuoksi tarpeelliset muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Nyt ehdotetulla lailla kumottaisiin lain 4 ja 6 § sellaisina kuin ne ovat laissa 344/2023 sopimusmuutosten jälkeen.

Ehdotetut muutokset eivät ole osa Norjan kanssa tehdyn taksiliikennesopimuksen voimaansaattamista. Koska molempien sopimusten yhteydessä on ollut tarpeen tarkentaa sääntelyä kansainvälisen taksiliikenteen harjoittamisesta, lakiin kuitenkin sisältyy samansisältöisiä säännöksiä kuin ehdotetussa laissa kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta. Valmistelun aikana selvinneet korjaustarpeet koskevat siten myös lakia kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta.

Verotusta koskeva 4 § kumottaisiin tarpeettomana. Autoverolain 41 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan ajoneuvon käyttö on verotonta, kun autoveroa tai auto- ja moottoripyöräveroa koskevasta verottomuudesta on sovittu Suomea velvoittavan toisen valtion kanssa tehdyllä sopimuksella. Taksiliikennesopimuksen liikenteessä olisi kyse tällaisesta verottomasta käytöstä. Verottomuudesta on sovittu kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen (SopS 11/2014) 7 artiklassa.

Myös lain 6 § kumottaisiin tarpeettomana. Luvatonta kansainvälistä taksiliikennettä koskevien päätösten toimittamisesta säädettäisiin tieliikennelain uudessa 185 a §:ssä, eikä Liikenne- ja viestintävirastolla olisi jatkossa tarvetta saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä.

2 §. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulosta 1.1.2026.

7.3 Laki tieliikennelain muuttamisesta

185 §. *Ilmoitus liikenne rikkomusta tai liikenne rikosta koskevasta päätöksestä.* Pykälässä ilmoitusvelvollisiin viranomaisiin lisättäisiin syyttäjä. Rangaistuksen sijaan ilmoitettaisiin seuraamuksesta. Seuraamus kattaisi sekä hallinnolliset päätökset että rikoksista annetut rangaistukset. Lisäksi pykälästä korjattaisiin vanhentunut säädös viittaus. Viittaus oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annettuun lakiin (372/2010) korvattaisiin viittauksella oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annettuun lakiin (955/2020). Ehdotettu muutos ei liity Norjan kanssa tehdyn taksiliikennesopimuksen voimaansaattamiseen.

185 a §. *Ilmoitus luvatonta kansainvälistä taksiliikennettä koskevasta päätöksestä.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa liikenneasioiden rekisteriin tieto kansainvälisessä taksiliikenteessä tapahtuneista rikkomuksista tai rikoksista, joiden seuraamuksista on säädetty Suomen ja Norjan välisen sopimuksen sekä Suomen ja Ruotsin välisen sopimuksen voimaansaattamisesta tai soveltamisesta annetuissa laeissa. Pykälä täydentäisi sopimuksen 9 artiklaa, jossa veloitetaan toimivaltaisia viranomaisia tiedonvaihtoon alueellaan tapahtuneista sopimusrikkomuksista. Pykälällä varmistettaisiin, että Liikenne- ja viestintävirasto saa käyttöönsä luvatonta kansainvälistä taksiliikennettä koskevat päätökset ilmoittaakseen ne eteenpäin Norjan viranomaiselle sopimuksen 9 artiklan määräysten mukaisesti.

Pykälä koskisi sekä Suomen ja Ruotsin että Suomen ja Norjan välisten taksiliikennesopimusten sopimusrikkomuksista tuomittuja seuraamuksia. Muutokset tehtäisiin tieliikennelakiin, sillä tuomioistuimet ja syyttäjä ilmoittaisivat tiedot oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon. Oikeusministeriön asetuksessa tietojen merkitsemisestä oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon (1177/2020) ja sen 3 §:ssä säädetään niistä laeista, joissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon liittyneiden oikeushallinnon viranomaisten tulee tallentaa tekemiään päätöksiä. Asetuksen 3 §:n 5 kohdan mukaan tieliikennelaki sisältyy näihin lakeihin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että salassapitosäännösten estämättä poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta, saman lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta, sekä kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain (X/X) 4 §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta ja saman lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto 1 momentissa tarkoitetun asiakirjarikkomusta koskevan päätöksen kumoamisesta tai rikosta koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tehdyn päätöksen tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tämä koskisi

esimerkiksi tilannetta, jossa tuomioistuin kumoaisi asiakirjarikkomuksesta määrätyn liikennevirhemaksun muutoksenhakumenettelyssä.

Pykälän 3 momentin mukaan tuomioistuimen ja syyttäjän olisi tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmän kautta tiedot välitettäisiin liikenneasioiden rekisteriin. Tietovarantolain 6 §:ssä säädetään, että tuomioistuimen on salassapitosäännösten estämättä tallennettava tekemänsä ratkaisu tai tiedot sen lopputuloksesta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään sekä tehtävä siihen ratkaisemastaan asiasta ne merkinnät, jotka ovat välttämättömiä sille laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Myös syyttäjälaitoksen ja oikeusaputoimiston on salassapitosäännösten estämättä tallennettava tekemänsä ratkaisu tai sitä koskevat tiedot ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Lain 6 §:ssä säädetään myös, että tiedot voidaan toimittaa Oikeusrekisterikeskukselle muulla tavalla kuin tallentamalla tietovarantoon merkitsemistä varten tai tietojen välittämiseksi toiselle viranomaiselle, jos ratkaisun tai tietojen tallentaminen suoraan tietovarantoon ei ole teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Luvatonta kansainvälistä taksiliikennettä koskevia päätöksiä arvioidaan tehtävän vain harvoin. Voimassa olevan Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen sopimusrikkomuksia ei tietävästi ole tullut koskaan ilmoitettavaksi. Valmistelijoilla ei ole tiedossa, että tietojen toimittaminen suoraan tietovarantoon vaatisi merkittäviä muutoksia tietojärjestelmiin. Tiedot voitaisiin kuitenkin tarvittaessa toimittaa myös muilla tavoin.

7.4. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Esityksen 1. lakiehdotuksen 4 §:n mukainen liikennevirhemaksu lisättäisiin sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin soveltamisalaan, sillä liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan. Myös sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta annettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kuitenkin aikaisintaan 1.1.2026.

9 Voimaantulo

Sopimuksen osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät asianomaisen valtion kansalliset vaatimukset sopimuksen voimaansaattamiseksi. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

Ehdotetaan, että lakiehdotus kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta tulisivat voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee Suomen osalta kansainvälisesti voimaan. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta tulisi kuitenkin voimaan aikaisintaan 1.1.2026. Koska lakiin tieliikennelain muuttamisesta sisältyy myös sopimuksen voimaansaattamiseen liittymättömiä teknisiä korjauksia, tulisi se voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026. Sen 185 a §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, jotka ovat osa sopimuksen voimaansaattamista kansallisesti, tulisivat kuitenkin voimaan samanaikaisesti kuin kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä

sopimuksesta annettu laki (/) tulee. Toinen sopimuksen voimaansaattamiseen liittymätön muutos, laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta, tulisi voimaan 1.1.2026.

10 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa, on Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyttävä määräyksen voimaansaattamista koskeva säädös, jotta määräys tulisi voimaan.

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat tieliikennettä. Näin ollen Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntä on hankittava itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti, jotta sopimuksen voimaantulolaki tulisi voimaan Ahvenanmaalla. Ahvenanmaan maakuntapäiville lähetetään tätä koskeva pyyntö samassa yhteydessä, kun esitys annetaan eduskuntaan.

11 Toimeenpano ja seuranta

Sopimuksen 11 artiklassa on määrätty osapuolten toimivaltaisten viranomaisten perustamasta sekakomiteasta, joka kokoontuu tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Sekakomitea muodostuu osapuolten toimivaltaisten viranomaisten edustajista, jotka ilmoitetaan diplomaattiteitse sopimuksen toiselle osapuolelle. Suomessa ilmoitettava toimivaltainen viranomainen tulee olemaan Liikenne- ja viestintävirasto. Sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta aiheutuvat riidat, joita toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty ratkaisemaan yksimielisesti, ratkaistaan sopimuspuolten kesken.

12 Suhde muihin esityksiin

Tarkoituksena olisi, että esitykseen sisältyvien lakien nojalla määrättävien laiminlyönti- ja seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus sakon täytäntöönpanosta säädettyä menettelyä noudattaen. Näin ollen esityksen 1. lakiehdotuksen uuden 4 §:n mukainen liikennevirhemaksu olisi tarpeen lisätä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin soveltamisalaan, sillä liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus.

Lakia sakon täytäntöönpanosta ehdotetaan muutettavaksi samanaikaisesti myös hallituksen esityksissä HE 77/2025, HE 46/2025, HE 57/2025 ja HE 16/2025.

13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

13.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, tai jos määräyksessä tarkoitettusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan

kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa. Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala eli Norjan ja Suomen alueiden välinen kansainvälinen taksiliikenne. Sopimuksen 2 artikla sisältää määritelmät taksiliikenteestä, taksiyrityksestä ja kotivaltioista. Artiklat laajentavat Suomen lainsäädännön alueellista soveltamisalaa, ja ne vaikuttavat sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten sisältöön ja soveltamiseen välillisesti, joten artiklat kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen keskeisimmät elinkeinoharjoittajaa koskevat määräykset sisältyvät sopimuksen 3 ja 4 artikloihin. Nämä artiklat sisältävät määräykset siitä, millainen liikenteen harjoittaminen maiden välillä on sallittua ja kiellettyä. Taksiliikenteen harjoittamisesta säädetään Suomessa liikennepalvelulaissa ja artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan sisältämät määräykset velvoittavat noudattamaan voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä koskien taksamittarin käyttöä, hinnoittelua, taksimatka-kerättäviä tietoja ja taksivalaisinta ja taksin merkintöjä koskien sekä pitämään autossa mukana tietyt asiakirjat ja esittämään ne artiklassa tarkoitetuilla valvontaviranomaisille ja valitsemaan asiakkaan kannalta edullisimman ja tarkoituksenmukaisimman reitin tai asiakkaan valitsevan reitin. Määräykset koskevat yksilön velvollisuuksien perusteita, ja niistä on Suomessa säädetty ajoneuvolaissa (1090/2002) ja liikennepalvelulaissa. Näin ollen artikla kuuluu lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluu myös 6 artikla, jossa määritellään ne asiakirjat, joihin 5 artiklassa viitataan.

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään niistä veroista ja maksuista, joista taksiyritys on vapautettu sopimuksen mukaista liikennettä hoitaessaan. Tieliikenteestä ja ajoneuvon hallussapidosta perittävistä veroista ja maksuista säädetään Suomessa lähinnä autoverolaissa (777/2020) ja ajoneuvoverolaissa (1281/2003), joten artikla kuuluu lainsäädännön alaan. Autoverolain 3 §:n mukaan veron suorittamisvelvollisuus syntyy, kun ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan verolliseen käyttöön Suomessa tai jos ennen rekisteröintiä ja verollista käyttöönottoa ajoneuvosta annetaan veroilmoitus. Lain 2 §:n mukaan ajoneuvon käyttöönotolla tarkoitetaan ajoneuvon käyttöä liikenteessä Suomen alueella myös silloin, kun ajoneuvoa ei ole rekisteröity Suomessa.

Autoverolaki sisältää kuitenkin joitain poikkeuksia. Lain 41 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan ajoneuvon käyttö on verotonta, kun autoveroa tai auto- ja moottoripyöräveroa koskevasta verottomuudesta on sovittu Suomea velvoittavan toisen valtion kanssa tehdyllä sopimuksella. Taksiliikennesopimuksen mukaisessa liikenteessä olisi kyse tällaisesta verottomasta käytöstä.

Lakiin sisältyy myös muita poikkeuksia. Autoverolain 36 §:n mukaan ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttö on verotonta, jos ulkomailla vakituisesti asuva henkilö tuo ajoneuvon maahan muun kuin Suomessa olevan yrityksen yritystoiminnassa käytettäväksi tai muualla kuin Suomessa olevan kansainvälisen järjestön tai muun yhteisön toiminnassa käytettäväksi. Ajoneuvon verottoman käytön enimmäisaika Suomessa on tällaisissa tilanteissa 7 kuukautta. Lain 38 § mahdollistaa sen, että Suomessa pysyvästi asuva henkilö, kuten kuljettaja, jonka työpaikka on Norjassa, voi väliaikaisesti veroa suorittamatta käyttää Suomessa työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa Norjassa pysyvästi rekisteröityä ajoneuvoa. Väliaikaisena käyttönä pidetään sitä, että ajoneuvo viedään takaisin rekisteröintivaltioon kunkin työtehtävän päätyttyä. Ajoneuvoa voi kuitenkin käyttää Suomessa yhtäjaksoisesti enintään kolme vuorokautta. Ajoneuvon käyttöä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin ei pidetä työtehtävien hoitamisenä.

Esimerkiksi taksinkuljettaja, jonka työpaikka on Norjassa, voi väliaikaisesti veroa suorittamatta käyttää Suomessa työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa Norjassa pysyvästi rekisteröityä ajoneuvoa. Väliaikaisena käyttönä pidetään sitä, että ajoneuvo viedään takaisin rekisteröintivaltioon kunkin työtehtävän päätyttyä. Ajoneuvoa voi kuitenkin käyttää Suomessa yhtäjaksoisesti enintään kolme vuorokautta. Ajoneuvon käyttöä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin ei pidetä työtehtävien hoitamisena. Lain 57 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon verottomasta käytöstä tulee antaa Verohallinnolle ilmoitus ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan verottoman käytön alkamista. Saman pykälän 3 momentin mukaan Verohallinnon vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä ja se on esitettävä valvontaviranomaiselle tämän pyynnöstä.

Koska sopimuksen 7 artikla edellyttää, että norjalaisilla taksiautoilijoilla on täysi verovapaus, eikä autossa sopimuksen 6 artiklan mukaan pidettäviin asiakirjoihin kuulu autoverolaissa mainittua Verohallinnon vahvistamaa ilmoitusta, on artikla sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluva määräys.

Sopimuksen 8 artikla kuuluu lainsäädännön alaan, sillä se sisältää määräyksen siitä, että taksirytysten ja taksinkuljettajien on toisen osapuolen alueella kuljetuksia suorittaessaan noudatettava sillä alueella sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä.

Sopimuksen 9 artikla sisältää määräykset seuraamuksista ilmoittamisesta ja velvoittaa toimivaltaisia viranomaisia välittämään yksilöä koskevia tietoja toisen sopimusvaltion viranomaiselle. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Henkilötietojen käsittelystä säädetään EU:n tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa (1050/2018). Sopimuksen määräykset yksilöä koskevien tietojen toimittamisesta kuuluvat näin ollen lainsäädännön alaan. Artikla velvoittaa viranomaisia ilmoittamaan toisen sopimusvaltion taksirytyksen sopimusrikkomukset toimivaltaiselle viranomaiselle Norjaan. Kansallisessa lainsäädännössä taksiliikenteen valvontaa koskevista rikos- ja sakkorekisteritiedoista säädetään rikosrekisterilaissa (4 a §:n 2 kohta) ja liikennepalvelulaissa (197 §). Artiklaa täydentää tieliikennelain uusi 185 a §, jossa säädetään poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa liikenneasioiden rekisteriin tieto kansainvälisessä taksiliikenteessä tapahtuneista rikkomuksista tai rikoksista, joiden seuraamuksista on säädetty Suomen ja Norjan välisen sopimuksen sekä Suomen ja Ruotsin välisen sopimuksen voimaansaattamis- tai soveltamislaeissa.

Sopimuksen 9 artikla ei suoraan velvoita tarkistamaan kansalliseen lainsäädäntöön sisältyviä seuraamuksia niin, että sopimusrikkomuksista voitaisiin asettaa sanktioita toiseen sopimusvaltioon kuuluvalla taksirytykselle. Liikennepalvelulain luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittamista (262 §) koskeva säännös ei kuitenkaan selkeästi sääntelee sellaista tilannetta, jossa kyse on muussa maassa tarjottavasta taksipalvelusta tai sieltä alkavasta taksiliikenteestä. Siksi rangaistussäännöksiä on syytä täydentää sopimuksen tavoitteiden ja valvonnan toteutumiseksi. Tältä osin 9 artiklassa epäsuorasti puututaan yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin, mikä vaatii myös siltä osin eduskunnan suostumusta. Ehdotetun lain kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta 5 §:n seuraukset sopimusrikkomuksista ovat verrannolliset niihin liikennepalvelulain 262 §:ssä mainittuihin sanktioihin, joita Suomessa sovelletaan suomalaisen yrittäjään tämän syyllistyttyä luvattomaan ammattimaisen liikenteen harjoittamiseen.

Sopimuksen 9 artiklan velvoitetta täydentää myös lakiehdotuksen 6 §, joka sisältää valvontaviranomaisen mahdollisuuden keskeyttää kuljetus, jos kuljettajalla ei ole sopimuksessa mainittuja asiakirjoja.

Sopimuksen 11 artikla sisältää määräyksen sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kysymysten käsittelyä varten perustettavasta sekakomiteasta, joka koostuu osapuolten toimivaltaisten viranomaisten edustajista. Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, sekakomiteassa tapahtuva mahdollinen riidanratkaisu voisi vaikuttaa lainsäädännön soveltamiseen. Määräys kuuluu näin ollen lainsäädännön alaan ja vaatii eduskunnan hyväksyntää.

Muut sopimusmääräykset eivät kuulu lainsäädännön alaan.

13.2 Käsittelyjärjestys

Perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvataan jokaiselle oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on tulkintakäytännössään pitänyt elinkeinovapautta pääsääntönä, josta poikkeaminen kuitenkin on tietyn edellytyksin mahdollista. Sen lisäksi, että rajoittamisen perusteeksi on oltava riittävän painavia syitä, rajoitusten tulee myös ilmetä laista riittävän täsmällisinä ja tarkkarajaisina ja rajoitusten olennaisen sisällön ilmaisevina. (Kts. esim. PeVL 31/2006 vp.)

Taksiliikenteessä on jo lähtökohtaisesti kyse luvanvaraisesta toiminnasta, josta on säädetty liikennepalvelulaissa. Myös kansainvälinen taksiliikenne edellyttää taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa (sopimuksen 2 artiklan b kohta). Taksisääntelyä käsitelleiden liikennepalvelulain muutosten esitöiden yhteydessä on arvioitu kansallisen taksisääntelyn perustuslainmukaisuutta elinkeinovapauden näkökulmasta (HE 161/2016 vp, HE 176/2020 vp.) Koska kansainvälisen taksiliikenteen harjoittamisessa on kyse perustuslaissa turvatun perusoikeuden, elinkeinovapauden käyttämisestä, liikenteen harjoittamista rajoittavia sopimuksen 3 ja 4 artikloita on siten arvioitava perustuslain 18 §:n 1 momentin kannalta. Myös esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 2–6 §:iä tulee arvioida perustuslain 18 §:n 1 momentin kannalta.

Sopimuksen 3 artikla sisältää määräykset sallitusta taksiliikenteestä. Sen a kohdan mukaan taksiyritys saa ottaa matkustajia kotivaltiota ja kuljettaa heidät toisen osapuolen alueelle. Tämä kohta ei sisältäisi rajoitusta elinkeinon harjoittamiseen. Artiklan b kohdan mukaan sallittua on myös ottaa matkustajia toisen osapuolen alueelta ja kuljettaa heidät takaisin kotivaltioon, jos kuljetus on tilattu ennakkoon. Tämä kohta rajoittaisi toisen osapuolen alueelta kotivaltioon tehtävät kuljetukset sellaisiin kuljetuksiin, jotka on tilattu ennakkoon. 3 artiklan c kohdan mukaan osapuolen alueelle sijoittunut taksiyritys saa harjoittaa taksiliikennettä toisen osapuolen alueen kautta kolmanteen maahan, jos matkalla ei oteta kyytiin uusia matkustajia. Sopimuksen 4 artikla puolestaan sisältää määräykset kielletystä liikenteestä. Sen mukaan osapuolen alueelle sijoittunut taksiyritys ei saa harjoittaa taksiliikennettä toisen osapuolen alueella kahden tai useamman paikan välillä (kabotaasi), eikä toisen osapuolen alueelta kolmanteen maahan tai päinvastoin. Sopimuksessa tarkoitettu liikenne on siis rajattu valtioiden rajat ylittäviin kuljetuksiin, eikä tarkoitus ole sallia norjalaisen taksiyrityksen harjoittaa mitä tahansa taksiliikennettä Suomessa tai päinvastoin.

Perustuslakivaliokunnan elinkeinovapauden rajoitukset voivat olla hyväksyttäviä, jos ne palvelevat yleisen turvallisuuden, kuluttajansuojan tai muun vastaavan yleisen edun toteutumista (kts. esim. PeVL 13/2014). Perustuslakivaliokunta on edelleen todennut, että taksitoimintaan kohdistuu osana Suomen julkisen liikenteen järjestelmää korostuneita liikenne- ja asiakasturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia. Lisäksi valiokunta on taksitoiminnan luvanvaraisuuteen liittyen todennut, että sen ensisijaisena tarkoituksena on taata asiakkaiden turvallisuus ja mahdollistaa tämän turvaava tehokas viranomaisvalvonta. (PeVL 31/2006 vp.) 3 ja 4 artiklan määräykset turvaavat näiden vaatimusten toteutumista myös kansainvälisessä

taksiliikenteessä. Esimerkiksi ennakkotilauksen vaatimuksella voidaan parantaa muun muassa kuljetusten jäljitettävyyttä ja turvallisuutta. Kabotaasin kieltäminen turvaa paikallisen liikenteen järjestämisen edellytyksiä ja ehkäisee harmaata taloutta, mikä on yleisen edun kannalta merkityksellistä. Artiklojen määräykset mahdollistaisivat myös tehokkaan viranomaisvalvonnan.

Edellä todetusti säädettävien elinkeinovapauden rajoitusten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia, minkä lisäksi rajoittamisen laajuuden ja edellytysten tulee ilmetä laista. 3 ja 4 artikloihin sisältyvät rajoitukset elinkeinovapauteen koskisivat täsmällisesti ja tarkkarajaisesti ainoastaan Suomen ja Norjan välistä kansainvälistä taksiliikennettä. Rajoituksista säädettäisiin lain tasoisesti. Perustuslakivaliokunta on esimerkiksi ampumaratoihin liittyviin järjestyssääntöihin liittyen katsonut säännöt perustelluiksi järjestyssäännön soveltamisen rajoituksessa ampumaradalle ja koskiessa siellä tapahtuvaa toimintaa (PeVL 13/2014).

Lakiehdotuksen 2 §:ssä säädetään, että suomalaisen taksiyrityksen on noudatettava liikennepalvelulain (320/2017) mukaisia velvoitteita kotimaan liikenteessä. Yrityksen tulee noudattaa kuluttajahintoja koskevia säännöksiä ja niiden perusteella annettuja määräyksiä. Lisäksi taksimatkoista on kerättävä tiedot lain 15 a §:n mukaisesti. Taksiliikennettä harjoitettaessa on valittava asiakkaalle edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai vaihtoehtoisesti ajettava asiakkaan toivomaa reittiä. Nämä velvoitteet vastaavat kansallisessa liikenteessä jo voimassa olevia sääntöjä, ja ne ovat riittävän tarkkarajaisia, täsmällisiä sekä säädetty laintasoisesti.

Lakiehdotuksen 3 §:ssä säädetään taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan peruuttamisesta, lupa-asiakirjan haltuunotosta, varoituksesta, huomautuksesta ja puutteen tai laiminlyönnin korjaamismahdollisuudesta samoin periaattein kuin laissa kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta. Perustuslakivaliokunta on elinkeinotoiminnan sääntelyn yhteydessä vakiintuneesti pitänyt luvan peruuttamista yksilön oikeusasemaan puuttavana viranomaistoimena vaikutuksiltaan jyrkempänä kuin haetun luvan epäämistä. Sen vuoksi valiokunta on katsonut sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämättömäksi sitoa luvan peruuttamismahdollisuus vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvanhaltijalle mahdollisesti annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen (ks. esim. [PeVL 48/2005 vp](#), s. 2/I, [PeVL 31/2006 vp](#) s. 2 ja [PeVL 8/2006 vp](#)). Taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttava lupa voitaisiinkin ehdotetun pykälän 1 tai 2 momentin nojalla peruuttaa vain, jos liikennettä on harjoitettu olennaisesti sopimuksen 3 ja 4 artiklan vastaisesti tai 2 §:n säännöksiä on olennaisesti laiminlyöty tai rikottu, mikä vastaisi perustuslakivaliokunnan näkemystä. 3 §:n 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston on peruuttamisen sijasta annettava taksiyritykselle huomautus tai varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata. Pykälän 5 momentin mukaan, jos luvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksiyritykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti asettamassaan määräajassa.

Lakiehdotuksen 4 §:ssä säädettäisiin kuljettajalle määrättävästä liikennevirhemaksusta, jos hän tallahaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään sopimuksen 5 artiklassa. Pykälä vastaisi liikennepalvelulain 268 §:n säännöksiä moottorikäyttöisen ajoneuvojen asiakirjoja koskevista rikkomuksista ja olisi siten yhtä tarkkarajainen ja täsmällinen.

Lakiehdotuksen 5 §:ssä säädettäisiin Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen harjoittamisesta määrättävistä rangaistuksista. Ehdotetun 5 §:n seuraukset sopimusrikkomuksista ovat verrannolliset niihin liikennepalvelulain 262 §:ssä mainittuihin sanktioihin, joita Suomessa sovelletaan suomalaisen yrittäjään tämän syyllistyttyä luvattomaan ammattimaisen liikenteen harjoittamiseen. Se olisi siten sanamuodoltaan yhtä tarkkarajainen, täsmällinen ja oikeasuhtainen kuin liikennepalvelulain säännös.

Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädettäisiin viranomaisen oikeudesta keskeyttää kuljetus, mikäli kuljettaja ei esittämään sopimuksen 6 artiklassa mainittuja asiakirjoja. Säännös kuljetuksen keskeyttämisestä sanamuodoiltaan pääosin liikennepalvelulain 200 §:n säännöstä, jonka mukaan poliisi-, tulli- ja rajavartiomiehellä on oikeus tarkastaa liikennepalvelulaissa kuljetuksen suorittamiseksi edellytetyt asiakirjat. 200 §:n mukaan Poliisi-, tulli- ja rajavartiomies voi keskeyttää kuljetuksen, jos edellä tarkoitetut asiakirjat tai tiedot eivät ole saatavissa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkamista. Se olisi siten riittävän tarkkarajainen, täsmällinen ja oikeasuhtainen säädös.

Täsmällisyys-, tarkkarajaisuus- ja oikeasuhtaisuusperusteiden ohella lakiehdotuksen 2–6 §:t varmistavat myös perustuslakivaliokunnan lausunnossaan merkityksellisinä kuvaamia taksitoimintaan liittyvien liikenne- ja asiakasturvallisuutta koskevien vaatimusten toteutumista ja tehokasta viranomaisvalvontaa sekä yleisen turvallisuuden, kuluttajansuojan tai muun vastaavan edun toteutumista. (PeVL 31/2006 vp, PeVL 13/2014.) Kokonaisuudessaan sopimusmääräysten ja voimaansaattamislakiin ehdotettujen säännösten on tarkoitus muodostaa kokonaisuus, joka olisi yhdenmukainen kansallisen takseja koskevan sääntelyn kanssa sekä mahdollistaisi kansainvälisten taksiliikenteen harjoittamisen. Perusoikeuteen sopimuksen myötä tehtävät rajoitukset eivät olennaisesti eroa niistä rajauksista, joita kansallinen sääntely on jo nykyisin taksitoiminnalle asettanut. Ne vastaavat myös sitä, mitä kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetussa laissa on säädetty.

Koska sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislaki tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Ehdotukset kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 §:n ja 6 §:n kumoamisesta, tieliikennelain muuttamisesta sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta eivät sisällä sellaisia säännöksiä, jotka vaatisivat perustuslain 73 §:n mukaista lainsäätämisyjärjestystä. Lait voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä Oslolla 13.3.2025 tehdyn sopimuksen.

2. ponsi

Edellä esitetyn perusteella ja koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sopimuksen voimaansaattaminen

Kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä Oslolla 13 päivänä maaliskuuta 2025 tehdyn sopimuksen, jäljempänä *taksiliikennesopimus*, lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Taksiyrityksen velvollisuudet

Suomeen sijoittunut taksiyritys on velvollinen taksiliikennesopimuksen mukaista liikennettä harjoittaessaan:

1) noudattamaan kuluttajahintoja koskevia liikenteen palveluista annetuin lain (320/2017) säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, joita taksiyrityksen on noudatettava kotimaan liikenteessä; ja

2) noudattamaan liikenteen palveluista annetun lain 15 a §:n säännöksiä taksimatkasta kerättävistä tiedoista.

Suomeen sijoittuneen taksiyrityksen ja sen palveluksessa olevan kuljettajan on harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä valittava asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajettava asiakkaan ehdottamaa reittiä.

3 §

Luvan peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan määräajaksi, jos sillä on aihetta epäillä, että liikennettä on harjoitettu vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä. Pysyvästi lupa voidaan peruuttaa vain, jos liikennettä on harjoitettu olennaisesti vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan myös, jos 2 §:n säännöksiä on olennaisesti laiminlyöty tai rikottu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa välittömästi ottaa lupa-asiakirjan haltuunsa asian selvittämisen ajaksi. Lupa-asiakirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei peruuteta.

Liikenne- ja viestintäviraston on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan peruuttamisen sijasta annettava taksiyritykselle huomautus tai varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai

laiminlyönnit voidaan korjata. Virasto saa antaa varoituksen kuitenkin vain, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioon ottaen voida pitää riittävänä.

Jos luvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksirytykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti asettamassaan määrääjassa.

4 §

Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä ja esittämisestä määrätään taksiliikennesopimuksen 5 artiklassa.

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädetään tieliikennelaissa (729/2018). Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

5 §

Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvaton harjoittaminen

Joka

1) harjoittaa ammattimaista henkilöiden kuljettamista tiellä ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitetulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä ilman taksiliikennesopimuksen 6 artiklassa edellytettyä taksiliikenteeseen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa tai

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, on tuomittava *luvattomasta Suomen ja Norjan väliseen taksiliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

6 §

Viranomaisen oikeus keskeyttää kuljetus

Poliisi-, tulli-, tai rajavartiolaitosviranomainen voi keskeyttää kuljetuksen, jos kuljettaja ei esitä esittää 6 artiklassa mainittuja asiakirjoja.

7 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

8 §

Muut kuin lainsäädännönalaan kuuluvat määräykset

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen
lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta
annetun lain (559/2012) 4 ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 344/2023, seuraavasti:

1 §

Tällä lailla kumotaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn
sopimuksen lawsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen
soveltamisesta annetun lain (559/2012) 4 ja 6 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

3.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 185 §, sellaisena kuin se on laissa 1040/2020, ja
lisätään lakiin uusi 185 a § seuraavasti:

185 §

Ilmoitus liikennerikkomusta tai liikennerikosta koskevasta päätöksestä

Salassapitosäännösten estämättä poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyn liikennerikoksen tai liikennerikkomuksen johdosta määräämistään *seuraamuksesta* sekä *seuraamuksen* määräämistä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn *seuraamuksen*, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tuomioistuimen ja syyttäjän on tallennettava tieto *oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020)* tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään liikenneasioiden rekisteriin. Ajokieltoihin ja niiden perusteina oleviin liikennerikoksiin ja liikennerikkomuksiin liittyvästä viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ajokorttilaissa (386/2011).

185 a §

Ilmoitus luvaton kansainvälistä taksiliikennettä koskevasta päätöksestä

Salassapitosäännösten estämättä poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto:

1) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitusta asiakirjarikkomuksesta;

2) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitusta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta määräämistään rangaistuksesta;

3) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain (/) 4 §:ssä tarkoitusta asiakirjarikkomuksesta;

4) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitusta Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta määräämistään rangaistuksesta.

Poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto 1 momentissa tarkoitettua asiakirjarikkomusta koskevan päätöksen kumoamisesta tai rikosta koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tehdyn päätöksen tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä.

Tuomioistuimen ja syyttäjän on tallennettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettutiedot oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026. Sen 185 a §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta tulevat kuitenkin voimaan samanaikaisesti kuin kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annettu laki (/) tulee.

4.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentin 52 kohta, sellaisena kuin se on laissa 416/2025, ja seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään seuraavien rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpanosta:

52) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu *ja kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain (/) 4 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu*;

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 2.10.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne

**SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA NORJAN
KUNINGASKUNNAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ KANSAINVÄLISESTÄ
TAKSILIIKENTEESTÄ TIELLÄ**

Suomen tasavallan hallitus ja Norjan kuningaskunnan hallitus, jäljempänä osapuolet, jotka haluavat edistää maidensa välisen taksiliikenteen kehitystä tiellä, ovat sopineet seuraavaa:

I

Soveltamisala

1 artikla

Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan osapuolten alueiden väliseen kansainväliseen taksiliikenteeseen.

II

Määritelmät

2 artikla

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

a) taksiliikenteellä aikatauluun sitomatonta, korvausta vastaan harjoitettavaa ammattimaista henkilökuljetusliikennettä joko autolla, joka on tarkoitettu enintään kahdeksan henkilön kuljettamiseen kuljettajaa lukuun ottamatta, tai muulla ajoneuvolla, jonka toinen osapuolista on hyväksynyt taksiliikenteen käyttöön. Ajoneuvon on oltava rekisteröity Suomeen tai Norjaan.

b) taksiryityksellä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on sijoittunut osapuolen alueelle ja jolla on lupa harjoittaa taksiliikennettä siellä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan.

c) kotivaltiota osapuolta, jossa taksiryityksellä on lupa harjoittaa taksiliikennettä kansallisen lainsäädännön mukaan.

III

Taksiliikenteen edellytykset

3 artikla

Taksiryitys saa harjoittaa taksiliikennettä osapuolten alueiden välillä seuraavasti:

a) Osapuolen alueelle sijoittunut taksiryitys saa ottaa matkustajia kotivaltiosta ja kuljettaa heidät toisen osapuolen alueelle.

b) Osapuolen alueelle sijoittunut taksiryitys saa ottaa matkustajia toisen osapuolen alueelta ja kuljettaa heidät takaisin kotivaltioon, jos kuljetus on tilattu ennakoon.

c) Osapuolen alueelle sijoittunut taksiryitys saa harjoittaa taksiliikennettä toisen osapuolen alueen kautta kolmanteen maahan ottamatta uusia matkustajia.

4 artikla

Osapuolen alueelle sijoittunut taksiryitys ei saa harjoittaa taksiliikennettä

- a) toisen osapuolen alueella kahden tai useamman paikan välillä (kabotaasi), eikä
- b) toisen osapuolen alueelta kolmanteen maahan eikä päinvastoin.

5 artikla

Sen, joka hoitaa taksiliikennettä tämän sopimuksen mukaisesti, on luvanvaraisen kuljetuksen aikana

- a) rekisteröitävä kuljetus taksimittariin tai muuhun laitteeseen tai järjestelmään, jos taksiryityksen kotivaltiossa voimassa oleva lainsäädäntö sitä edellyttää;
- b) noudatettava taksiryityksen kotivaltion voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä taksimatkan hinnoittelusta;
- c) noudatettava taksiryityksen kotivaltion voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä taksimatkaista kerättävistä tiedoista;
- d) pidettävä mukanaan tämän sopimuksen 6 artiklassa mainitut asiakirjat;
- e) pyydettyessä esitettävä edellä d kohdassa tarkoitetut asiakirjat toimivaltaisille viranomaisille;
- f) valittava asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai asiakkaan valitsema reitti;
- g) täytettävä taksivalaisimen käyttöä ja taksin merkintöjä koskevat vaatimukset, joita taksiryityksen kotivaltion voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö edellyttää.

6 artikla

Edellä 5 artiklan d kohdassa tarkoitetut asiakirjat ovat

- a) Suomessa kotipaikkaansa pitävien taksiryitysten osalta
 1. jäljennös taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavasta asiakirjasta;
 2. taksinkuljettajan ajolupa;
 3. rekisteröintitodistuksen osa I, todisteena siitä, että ajoneuvoa saa käyttää ulkomailla;
 4. taksimittarin tai muun laitteen tai järjestelmän sinetöintitodistus, jos kansallinen lainsäädäntö sellaista edellyttää;
 5. kuljettajan henkilökohtainen ajopäiväkirja;
 6. jos autossa on turvakamera, kameran rekisteriseloste.
- b) Norjassa kotipaikkaansa pitävien taksiryitysten osalta
 1. vognkort/ajoneuvon rekisteröintitodistus;
 2. ajokortti;
 3. alkuperäinen lupa-asiakirja;
 4. kjøreseddel/ajolupa
 5. ajoneuvon vuokraus- tai leasingsopimus, jos luvanhaltijaa ei ole merkitty omistajaksi ajoneuvon rekisteröintitodistukseen.

7 artikla

- a) Osapuolen alueelle sijoittunut taksiryitys, joka suorittaa kuljetuksia toisen osapuolen alueella tämän sopimuksen mukaisesti, on vapautettu kaikista kansallisista veroista ja maksuista, joita peritään tieliikenteestä ja ajoneuvon hallussapidosta toisen osapuolen

alueella, lukuun ottamatta polttoaineveroa. Tämä pätee ainoastaan sillä ehdolla, että käytettäviä ajoneuvoja ei ole rekisteröity toisen osapuolen alueella.

b) Tämän sopimuksen mukainen verovapaus ei koske teiden ja siltojen käytöstä perittäviä veroja ja maksuja eikä arvonnalisäveroja.

8 artikla

Taksiyritysten ja taksinkuljettajien on toisen osapuolen alueella kuljetuksia suorittaessaan noudatettava sillä alueella sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä.

9 artikla

Jos osapuolen alueelle sijoittunut taksiyritys toisen osapuolen alueella suorittamansa kuljetuksen aikana rikkoo tämän sopimuksen määräystä tai määräyksiä, on rikkomuspaikan toimivaltaisen viranomaisen alueellaan sovellettavista oikeudellisista seuraamuksista riippumatta ilmoitettava asiasta toisen osapuolen toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka tulee ryhtyä kansallisen lainsäädännön edellyttämiin toimenpiteisiin. Osapuolten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava toisilleen asiassa päätetyistä seuraamuksista.

IV

Loppumääräykset

10 artikla

a) Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse sopimuksen 5 artiklassa, 9 artiklassa ja 11 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset.

b) Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, jos toimivaltaiset viranomaiset muuttuvat.

11 artikla

a) Sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kysymyksien käsittelemiseksi perustetaan sekakomitea. Sekakomitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Sekakomitea muodostuu osapuolten toimivaltaisten viranomaisten edustajista.

b) Sopimuksen tulkinnasta tai täytäntöönpanosta aiheutuvat riidat, joita toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty ratkaisemaan yksimielisesti, ratkaistaan osapuolten kesken.

12 artikla

a) Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella.

b) Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet muutossopimuksen voimaantulon edellyttämät perustuslailliset vaatimukset. Muutossopimus tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

V

Voimaantulo

13 artikla

a) Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun ne ovat täyttäneet tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät perustuslailliset vaatimukset. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

b) Osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen lähettämällä asiasta kirjallisen ilmoituksen toiselle osapuolelle diplomaattiteitse. Irtisanominen tulee voimaan kuuden (6) kuukauden kuluttua siitä, kun toinen osapuoli on saanut ilmoituksen.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Osllossa 13 päivänä maaliskuuta 2025 kahtena kappaleena suomen, ruotsin ja norjan kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

Norjan kuningaskunnan hallituksen puolesta

2.

Laki

**kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen
lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen
soveltamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Verotus

Verotus

Ruotsiin sijoittuneen taksiyrityksen, jolla on oikeus harjoittaa taksiliikennettä Ruotsissa, ei katsota autoverolain (777/2020) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ottaneen ajoneuvoa käyttöön liikenteeseen Suomen alueella sillä perusteella, että ajoneuvoa käytetään taksiliikenteeseen taksiliikennesopimuksen mukaisesti. *(kumotaan)*

6 §

6 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja

Viranomaisen oikeus saada tietoja

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada taksiliikennesopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta varten välttämättömiä taksiyrityksen edustajia koskevia tietoja rikosrekisteristä ja sakkorekisteristä. *(kumotaan)*

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä
tammikuuta 2026.*

3.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 185 §, sellaisena kuin se on laissa 1040/2020, ja
lisätään lakiin uusi 185 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

185 §

*Ilmoitus liikenne rikkomusta tai
liikenne rikosta koskevasta päätöksestä*

Salassapitosäännösten estämättä poliisin ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyn liikenne rikoksen tai liikenne rikkomuksen johdosta määräämistään rangaistuksesta sekä rangaistuksen määräämistä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tuomioistuimen on tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään liikenneasioiden rekisteriin. Ajokieltoihin ja niiden perusteina oleviin liikenne rikoksiin ja liikenne rikkomuksiin liittyvästä viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ajokorttilaissa (386/2011).

(uusi)

185 §

*Ilmoitus liikenne rikkomusta tai
liikenne rikosta koskevasta päätöksestä*

Salassapitosäännösten estämättä poliisin ja tuomioistuimen on ilmoitettava ajoneuvoliikennerekisteriin tieto moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyn liikenne rikoksen tai liikenne rikkomuksen johdosta määräämistään rangaistuksesta sekä rangaistuksen määräämistä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä. Tuomioistuimen on tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään liikenneasioiden rekisteriin. Ajokieltoihin ja niiden perusteina oleviin liikenne rikoksiin ja liikenne rikkomuksiin liittyvästä viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ajokorttilaissa (386/2011).

185 a §

*Ilmoitus luvaton kansainvälistä
taksiliikennettä koskevasta päätöksestä*

Salassapitosäännösten estämättä poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto:

- 1) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta;*
- 2) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta;*
- 3) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain (/) 4 §:ssä tarkoitetusta asiakirjarikkomuksesta;*
- 4) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetusta Suomen ja Norjan välisen taksiliikenteen luvattomasta harjoittamisesta.*

Poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin tieto 1 momentissa tarkoitetusta teosta määräämistään rangaistuksesta sekä rangaistuksen määräämättä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä liikenneasioiden rekisterissä.

Tuomioistuimen ja syyttäjän on tallennettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettutiedot oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettuun ratkais- ja päätösilmoitusjärjestelmään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026. Sen 185 a §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta tulevat kuitenkin voimaan samanaikaisesti kuin kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevasta Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annettu laki (/) tulee.

4.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentin 52 kohta, sellaisena kuin se on laissa 416/2025, ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään seuraavien
rangaistusluonteisten hallinnollisten
seuraamustentäytäntöönpanosta:

52) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä
koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen
lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten
voimaansaattamisesta ja sopimuksen
soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a
§:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

Tässä laissa säädetään seuraavien
rangaistusluonteisten hallinnollisten
seuraamusten
täytäntöönpanosta:

52) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä
koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen
lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten
voimaansaattamisesta ja sopimuksen
soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a
§:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu ja
kansainvälistä taksiliikennettä tiellä
koskevasta Norjan kanssa tehdystä
sopimuksesta annetun lain (/) 4 §:ssä
tarkoitettu liikennevirhemaksu;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämän lain voimaantulosta säädetään
valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetus

kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annetun lain (/) 8 §:n ja 9 §:n nojalla:

1 §

Kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Norjan kanssa Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 2025 tehty sopimus tulee voimaan pppäivänä kkkuuta 2025 niin kuin siitä on sovittu. Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen X päivänä kkkuuta 2025 ja tasavallan presidentti pp päivänä kkkuuta 2025. Hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu pp päivänä kk kuuta 2025.

2 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Norjan kanssa tehdystä sopimuksesta annettu laki (nro/vvvv) tulee voimaan pp päivänä kk kuuta vvvv.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan pp päivänä kkkuuta 2025.

Valtioneuvoston asetus

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta annetun lain (/2025) voimaantulosäädöksen nojalla:

1 §

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta annettu laki (/2025) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026